

ПАРТЫННАЕ ЖЫЦЦЕ

АВАНГАРДНАЯ РОЛЯ КОМУНІСТАУ

Партыйная арганізацыя менашка вагонарамантнага завода імя Мяснікова вылучыла 44 члена партыі і 18 кандыдатаў. З гэтага ліку 24 таварышы працуюць непасрэдна ў станка.

Для таго, каб забяспечыць авангардную ролю куністаў на вытворчасці, партыйны камітэт правёў рад мерапрыемстваў. Гэта пытанне абмяркоўвалі на партыйным сходзе. Кожны куніст загадаў прадумаць вынесенае на абмеркаванне пытанне і на сходзе ўнесці каштоўныя прапановы па разгортанню станаўскага руху, барацьбе з праглышчыкам, лодырамі, летунам.

Партыйны сход падвёў крытычны член партыі стругальчыка тав. Бу-стафава за выпуск браку падшпінніка, кандыдата партыі тав. Боганпрым, па які не правёў сваёй авангарднай ролі на вытворчасці і ў грамадскім жыцці. Разам крытыкавалі члена партыі тав. Левіна за зроблены ім прагук.

У прыклад ішчы былі адзначаны куністы-станаўшчыкі: стругальчык тав. Сянькоў, слесар-пад'ёмшчык тав. Доўнар, кровельшчык Іваню П. і іншыя.

19 снежня на закрытым партыйным сходзе зноў абмяркоўвалася гэта пытанне і перадавы артыкул газеты «Правда» — «Авангардная роля куністаў на вытворчасці». Усё гэта ў значнай меры павялічыла актыўнасць куністаў у выкананні вытворчага плана.

Зараз у 24 куністаў — работнікаў вытворчасці — 17 з'яўляюцца станаўшчыкамі, 5 — ударнікамі. Лепшым станаўшчыкам з'яўляюцца: стругальчык тав. Сянькоў, які выконвае план на 359 процантаў, лепшы рацыйналі-ватор у цеху; кровельшчык тав. Іваню П. — выконвае план на 312 проц, слесар-пад'ёмшчык тав. Доўнар І. — выконвае план на 205 проц і іншыя.

Пасля правядзення сходаў куністы пачалі больш актыўна прамаць у дзел у палітычна-грамадскім жыцці. У камандах ПХА прамаць актыў-ны ўдзел 28 куністаў. Перадмышлі ў абаронай рабце з'яўляюцца тт. Ва-рашча, Камейка, Борковіч, Манасевіч і іншыя.

У агітацыйна-выкладчыцкай рабоце куністаў у палітычна-грамадскім жыцці партыі тт. Самуйлаў І. Г., До-манюк, Лазарэў, Гурвіч, Шалёв. Куністы-камадзіры тт. Бірулі П., Майстар-столь; вылучэнні-начальні-кавальскага цеха тав. Пінаксі; май-стар электраславаго цеха тав. Самуй-лаў Н. Г. і іншыя — авалодаюць тэмамі сваёй справы, працуюць авангардную ролю на вытворчасці.

КАНКРЭТНАЯ ДАПАМОГА Вывучаючым гісторыю ВКП(б)

Партыйнае бюро Н-скай часті ста-варамамантнага завода імя Мяснікова ўсе ўмовы для самастойнай рабо-ты куністаў, камасольшчы і непар-тыяных большавікоў над вывучэннем «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)». Для гэтага абсталявалі пакой, у якім ска-лапаваныя неабходныя наглядныя да-паможнікі і дадатковыя матэрыялы па асобных раздзелах гісторыі ВКП(б).

Таварышы, вывучаючы гісторыю ВКП(б), праслухалі некалькі кваліфіка-вадзкіх лекцый па асобных раздзелах падручніка. Нядаўна абдыслася лекцыя аб творы Леніна «Развіццё капіталізма ў Расіі». Праслухана таксама лекцыя на філасофскі «Законы дыялектыкі» і рад іншых.

Арганізавана індывідуальная ка-онсультацыя. Асабліва многа дапамагае

Вядучую ролю працягла нядаўна прыняты ў члены ВКП(б) тэхнічны дырэктар завода тав. Бандарэнка С. Д. Ён прымае актыўны ўдзел у партый-ным жыцці, з'яўляецца агітатарам, вяд-лае непрымырную і распучую бараць-бу за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва, за паліпшэнне якасці прадукцыі, ума-цаванне працоўнай дысцыпліны, ра-цыйналізацыю вытворчасці на заводзе.

За кароткі тэрмін сваёй работы (з чэрвеня 1937 года) тав. Бандарэнка ўведзены ў строй новыя аддзяленні цехаў, рацыйналізаваны працэсы ра-боты, накіраваны на павышэнне пра-дукцыйнасці працы. У 1938 годзе па-будавана выварачнае аддзяленне ка-лібнага цеха, што механізуе ачыстку калёсных пар і пераход ад ручной ачысткі калёсных пар на хімічную. У выніку прадукцыйнасць працы па ачыстцы калёсных пар павялічылася на 300 процантаў.

Павышэнне авангарднай ролі куністаў, разгортанне станаўскага руху спрыяла таму, што з чэрвеня 1938 года завод пачаў перавыконваць дзяр-жаўны план па рамонту вагонаў.

З адпаведным абмеркам сестры партыйныя і непартыйныя большаві-паставоу СНК СССР, ЦК ВКП(б) і ВПСР «Аб мерапрыемствах па умаца-ванню працоўнай дысцыпліны, паліп-шэнню практыкі дзяржаўнага сацыяль-нага страхавання і барацьбе са зло-ўжываннямі ў гэтай справе». Высту-паўшы таварышы ганьбілі праглыш-чыкаў, летуноў, лодыраў, патрабава-лі прымянення да іх самых распучых мер.

Партыйная арганізацыя, узначальва-чыца палітычны ўдзел рабочага калек-тыва, праводзіць зараз работу па да-вядзенню гэтай паставоў да кожнага рабочага і інтэлігента. Гэтымі дзямі праведзены семінар агіталецтва, вяд-лучана 17 куністаў, якія расту-мачаюць паставоу СНК СССР, ЦК ВКП(б) і ВПСР у цехах. Неабходна адзначыць, што пасля паставоў пра-цуюць значна амоншліся. Рабочы ка-лектыў разгортае барацьбу за выка-наанне і перавыкананне вытворчага плана.

Партыйны камітэт завода паставіў сваёй задачай дэбіта таго, каб усё куністы правалі авангардную ролю на вытворчасці, каб вынесці завод у рады перадавых, як гэтага патра-буюць ад нас партыя, краіна і ста-лінскі нарком Л. М. Кагановіч.

Х. З. ЗАВІЛЕВІЧ,

секратар парткома менашка ваго-нарамантнага завода імя Мяснікова.

Многія чыгуначныя станцыі Гомель і індывідуальным парадку пачалі вывучаць гісторыю ВКП(б). Іх забяспечвае неабходная літаратура аб'явіцтва чыгуначнага клуба ім. Леніна на ЗДІМКУ: аб'явіцтва г. Дняміна выдасе кнігі твораў Леніна і Сталіна вывуча-ючы гісторыю партыі — тт. Н. П. Вікуноў і Д. А. Шыткіца. Фото Шавіча (Фотакроніка ВЕЛТА).

СПРАВАЗДАЧА БЮРО НА ПЛЕНУМЕ РАЙКОМА КП(б)Б

ДОВРУШ. Дзямі адбыўся пашыраны пленум Добрушскага РК КП(б)Б, у ра-бце якога прыняў удзел партыйны акт-ыў райна. Пленум заслухаў справазда-чу сакратара райкома т. Пастухова аб ходзе выканання рашэнняў райнага справаздачна-выбарчага партыйнага схода. Дакладчык гаварыў аб разле дасягненні ў рабоце бюро райкома і партыйнай арганізацыі, аднак зусім не окаяў нічога аб прычынах маруднай рэалізацыі паставоў ЦК ВКП(б) аб пераходзе партыйнай прапаганды, часта падмывала савецкі апарат зусім не-дастаткова ўдзяліла ўвагі вылучэнню

новых кадраў і рабоце з імі. Райком і яго сакратары слаба дапамагалі пр-вічным партарганізацыям, у прыват-насці тым, работа якіх на справазда-на-выбарчых сходах была прызнана неадвальнай (партарганізацыі соў-таса «Ланга», Оточа-Гудзінаўскага сель-савета, райнага аддзела аховы здра-в'я). За 1938 год сельскай партый-ны арганізацыі райна не прынялі ні аднаго калгасніка ў рады партыі. Выступлючы таксама адзначылі не-адвальваючую работу райкома з со-ветскай інтэлігенцыяй, асабліва высо-кай.

РОСТ РАДОЎ ПАРТЫІ НА СЯЛЕ

БУДА-КАШАЛЕУ. (Спец. нар. «Звэ-здзе»). За прышчупш год значна вы-расла партыйная арганізацыя райна. У 1938 годзе ў кандыдаты партыі пры-нята 25 чалавек, з іх 17 комасольшчы. У чыста партыі прынята 10 чалавек, у спачувальчыка 22.

Сярод новапрынятых куністаў — дэпутат Ваўраўскага Савета БССР, бы-лы старшын калгаса імя Сталіна, а зараз інструктар райвыканкома тав. Верачыскі, трактарыст Раўнскай МТС тав. Катлароў, механік Будакаша-леўскай МТС тав. Ляхмакоў.

За гэты перыяд створаны новыя партыйныя партарганізацыі: у Заба-льскім сельсавецку, якая аднае 6 куні-стаў, у Ліпеніцкім сельсавецку—4 куні-сты. Таксама створаны дзве новыя кандыдацкія групы.

САМАСТОЙНАЯ РАБОТА НАД КНІГАЙ

Выхад у свет «Кароткага курса гі-сторыі ВКП(б)» выклікаў у мяне вяд-кую цікавасць. Я з энтузіязмам узяў-ся за самастойнае вывучэнне гэтага гісторычнага дакумента.

Пры вывучэнні першага раздзела мне сутрапіла неаураўмяня пытанні, які напрыклад развіццё маністычнага погляду на гісторыю, злучэнне сацыя-лізма з рабочым рухам. Каб разабра-цца ў гэтых пытаннях, я ўважліва пра-чытаў надрукаваныя ў «Правду» тэа-рытычныя артыкулы.

Да вывучэння папярэдняга раздзела падручніка я таксама завёў папку вы-казак артыкулаў з цэнтральных і рэ-спубліканскіх газет. Гэта ў многім да-паможа мне авалодаць тэорыяй марк-сізма-ленінізма.

А. ЛЕБЕДЗЕУ, Учасковы аргатэхнік Лёзьяноўска-га райна.

НЯПРАВІЛЬНЫЯ АДНОСІНЫ ДА НОВЫХ КАДРАЎ

Загальны райна Гомельскай воблас-ці ў большасці сваёй — гэта маладыя кадры, вылучаныя з калгасаў, людзі, якія не маюць яшчэ дастатковаго во-пыту работы райнага маштаба, не ма-юць неабходнай арганізацыйнай асветы. Новыя кадры, прышчупшы да кіраўні-тва райна, адчуваюць патрабу ў што-дзённым дапамозе раённых партыйных і савецкіх арганізацый.

У красавіку 1938 года загальным гомельскага райна быў вылучан стар-шыня аднаго з перадавых калгасаў райна тав. Бірулі. Кіраўніцтва райна — райком і райвыканком — аб'ява-лі ўсяляк дапамагчы яму. Праз карот-кі час аб'ява было забыта. Замест канкрэтнай дапамогі тав. Бірулі ат-рымаў дрэнную ажанку работы і па-прогі ад сакратара райкома.

Калі праглядзець пракалы бюро райкома, то асноўным дакладчыкам па ўсіх пытаннях з'яўляецца тав. Бірулі. Вываюць і такія пасаджэнні, дзе яму прыходзіцца адчытваць па ліці пы-таннях. Аб сельскагаспадарчых работах сляжучы загальны райна, аб жывёла-гадоўлі таксама яго. Яму прыходзіцца адчытваць аб савецкай асветы. Ён не мае фі-зическіх асобных калгасаў. Ён не мае фі-зическіх магчымасці палыпшаваць аб след мноства дакладаў. Пытанні ў большасці сваёй скомбавуюцца і выра-шэння насюст. Па ўсіх пытаннях рай-кома прымае рашэнні, дзе загальны райна тав. Бірулі звычайна папярэдж-ваюць ці выносяць спажанне.

Аднымі справаздачамі на райкоме не канчаюцца абавязкі загальнага райна. Па ўсіх гэтых-жа пытаннях яго сляжучы на прэзідыуме райвыканкома, дзе прымаюць аналітычныя рашэнні. Даволі часта яму даводзіцца адчыт-вацца на пасляднях абласнога вы-канаўчага камітэта і абласнога за-мельнага аддзела.

Пашчупшы атрымаць і захавалі пры-шчуп ад кожнай жабробнай каматкі, дзе краіне моцных, здаровых копей, выканаць план развіцця кожнага па-гадоўя — баявая задача кожнага кал-гасніка. Многія калгасы нашай рэспублі-кі, дзе добра арганізаван догляд жа-рэбных каматкаў, маюць вялікія по-спехі. Загальны канфермай калгаса імя Чалава, Мясніслаўскага райна, тав. Со-кал атрымаў ад 20 каматкаў 20 жа-рэбят, якіх поўнасцю захавалі. Конох калгаса «Герой працы», Заслаўскага райна, тав. Колтан у 1938 г. атрымаў ад 28 каматкаў 28 жарэбят.

Старшы конох калгаса імя Сталіна, Будакашаўскага райна, тав. Ільбу на працягу чатырох апошніх год ат-рымлівае ад 9 каматкаў па 9 жа-рэбят.

Такіх поспехаў тут дабіліся правіль-ным доглядам і ўтрыманнем «вома-так, ліквідных абзавічкі, сацыяль-стычным саборніцтвам работнікаў форм.

Аднак вопыт перадавых не стаў здабыткам усіх работнікаў жывёла-гадоўчых форм. Ёсць калгасы, дзе вы-нікі шкодніцтва ліквідуюцца надзвы-шэй марудна, дзе яшчэ і зараз па-драдзешніку адносіцца да жывёл, а

Тав. Бірулі доўгі час дабіваўся па-рад сакратаром райкома, каб заслаці і яго аб савецкай хутароў. Ён спалі-ваўся, што пасля таго, як пытанне бу-дзе абмеркавана на бюро райкома, яму ў гэтай важнейшай справе акажучь да-памогу, але ён памыліўся. Замест да-памогі на т. Бірулі было накладзена спажанне.

Такія адносіны да загальнага райна маюць месца не толькі ў Гомельскім раёне, але і ў большасці раёнаў воб-ласці. Ёсць раёны, дзе на працягу го-да змянілася па 3—4 загальны райна (Гомельскі, Добрушскі, Кармянскі і інш).

У Кармянскім раёне да вясны 1938 года загальным райна прадаваў тав. Леушунова. Яе на неадвольны пры-чынах анялі і на гэту работу назначы-лі другога таварыша. Праз некаторы час зноў была прызначана т. Леушунова. Такая чыхарда з кіруючымі зямель-ны работнікамі адбываецца на рабоце райземадзела.

Загальны райна часта збіраюць на нарады ў вобласць. Тут яны атрымлі-ваюць чарговую «наказку», абмену-ш вопытам работы на нарадах не бывае. Загальны райна звычайна ў сваім уласным саку, іх завада цяжучка. А мюгія, і ў першую чаргу, новыя кад-ры не ведаюць, з чаго пачаць сваю работу.

Абласны зямельны аддзел не скупіцца на вынесены спажанні загаль-нага райна. За кароткі тэрмін існава-ння аблава чатыром загальным ужо вынесена спажанне. Толькі адным за-галдам нядаўна з загальны райна ат-рымалі вымовы.

Партыйныя і савецкія арганізацыі павінны ў корні змяніць свае адно-сіны да работнікаў зямельных органаў. Ім павінна быць аказана канкрэтна таварыскай дапамога.

Н. ГРІШЫН.

КОНЕМАТКАМ—УЗОРНЫ ДОГЛЯД

Поўнасцю атрымаць і захавалі пры-шчуп ад кожнай жабробнай каматкі, дзе краіне моцных, здаровых копей, выканаць план развіцця кожнага па-гадоўя — баявая задача кожнага кал-гасніка. Многія калгасы нашай рэспублі-кі, дзе добра арганізаван догляд жа-рэбных каматкаў, маюць вялікія по-спехі. Загальны канфермай калгаса імя Чалава, Мясніслаўскага райна, тав. Со-кал атрымаў ад 20 каматкаў 20 жа-рэбят, якіх поўнасцю захавалі. Конох калгаса «Герой працы», Заслаўскага райна, тав. Колтан у 1938 г. атрымаў ад 28 каматкаў 28 жарэбят.

Старшы конох калгаса імя Сталіна, Будакашаўскага райна, тав. Ільбу на працягу чатырох апошніх год ат-рымлівае ад 9 каматкаў па 9 жа-рэбят.

Такіх поспехаў тут дабіліся правіль-ным доглядам і ўтрыманнем «вома-так, ліквідных абзавічкі, сацыяль-стычным саборніцтвам работнікаў форм.

Аднак вопыт перадавых не стаў здабыткам усіх работнікаў жывёла-гадоўчых форм. Ёсць калгасы, дзе вы-нікі шкодніцтва ліквідуюцца надзвы-шэй марудна, дзе яшчэ і зараз па-драдзешніку адносіцца да жывёл, а

вопныі астаюцца непакаранымі. У Горышчынскім раёне ў некаторых кал-гасях аброты конематкаў набылі ма-савы характар, але кіраўнікі райна гэтага не заўважваюць. У калгасе «Расвет», Шарыпскага сельсавета, абартвалі 5 конематкаў, у калгасе «Новая слабада», Горскага сельсавета, — 3 конематкі.

Ад напярэдняй эксплуатацыі жа-рэбных конематкаў і дрэннага догляду ў калгасе імя Варашылава, Ляхавіцка-га сельсавета, Жыткавіцкага райна, абартвалі тры конематкі. Былі выпад-кі, калі конематкі абартвалі на полі.

Ёсць многа выпадкаў абартвання конематкаў і ў Талачынскім раёне, ад-нак старшын калгасаў і райна не пры-нялі ніякіх мер, каб палопшыць до-гляд жарэбных конематкаў, спыніць драдзешніку адносіны да іх. У калгасе «VI с'езд Саветаў», Воўзаскага сельсавета, з 16 злучаных конематкаў абартвалі 3, у калгасе імя Фрунзе, Слаўнаўскага сельсавета, па віне кал-гаснікаў Н. Шавілева і А. Грыкава абартвалі 4 конематкі.

Усе гэтыя факты гавораць, што ў дэкалорных раёнах вынікі шкодніцтва ў галіне жывёлагадоўчы не ліквідуюцца, а па сутнасці прадаўжаюцца.

А. П. ФІЛПАУ.

ПРЭМІРАВАННЕ КАЛГАСНІКА-ВОПЫТНІКА

Брыгадзір-вопытнік калгаса «Пія-голка», Смалыцкага райна, т. Р. Я. Якубічкі дабіўся выдатных резуль-татаў па культываванню кок-сагызга на асушаных тарфяніках. Вопытнык шля-хам правільнага ўжывання мінераль-ных угнаўняў, своечасовай праполці, узорнага догляду за пасевамі даказаў

магчымасць атрымаць з аднаго гек-тара ўраджай карыяўняй кок-сагызга да 112 цэнтнераў. За ўзорнае правядзенне вопытнай работы з кок-сагызгам Народны камі-сарыят пажыў прамысловасці і На-родны камісарыят земляробства Саюза ССР прэміраваў т. Якубічкіна 1000 руб.

У ДАПАМОГУ Вывучаючым гісторыю ВКП(б)

АБ РАБОЦЕ ПЛЕХАНАВА „ДА ПЫТАННЯ АБ РАЗВІЦЦІ МАНІСТЫЧНАГА ПОГЛЯДУ НА ГІСТОРЫЮ“

Вядома, што раёнаў і ідэйна пера-шкодаў у пашыранай рэвалюцыйнага марксізма ў Расіі канца XIX века было надольніцтва, выступлюшае як алейны вораг вучэння Маркса і Энгельса. Не-роўнікі савяноа тлумачылі развіццё гісторычнага працэсу. Яны прэвалі-равалі суб'ектыўна ідэалістычны по-гляд на гісторыю грамадства, ідэалі-завалі сацыяльную абшчыну. Народнікі адмаўлялі ролю прадарыята, як га-доўнай рухавіцкі сілы рэвалюцыі, вы-ступалі супроць стварэння самастой-най партыі рабочага класа.

Каб расчысціць шлях марксізму ў Расіі, треба было разбіць народніцтва, пазнаць яго рэакцыйную сутнасць. Плеханаў у 80-х гадах мінулага ста-годдзя праарбіў вялікую работу па прапагандазе ідэй марксізма ў Расіі.

Адным з лепшых твораў Плеханава, на долю якога выпала роля расчыс-ціц глебу для перамогі марксізма ў Расіі, з'яўляецца кніга «Да пытання аб развіцці маністычнага погляду на гісторыю», якая вышла ў свет у 1895 годзе. У барацьбе з народніцтвам, у перамозе марксізма ў Расіі гэта работа Плеханава ажыгнала вялікую ролю. Ленін гаварыў, што на гэтай кнізе «зыхвалася цэлае пакаленне рускіх марксістаў» (Ленін, т. XIV, стар. 317).

Работа Плеханава «Да пытання аб развіцці маністычнага» погляду на гі-сторыю» прэсчытана абароне і абгрунта-ванню марксізма, абароне матэрыялі-стычнага погляду на гісторыю, аб-ароне дыялектычнага матэрыялізма. Ту-манная назва кнігі далазва Плехана-вым сьведчаць, каб успыць піцьзасць царскай цензуры.

Да Маркса і Энгельса ў погляд на гі-сторыю і на палітыку паяваў хаас і самавольства. Марк і Энгельс ра-справалі вачуючую тэорыю — гіста-

рычны матэрыялізм. Гісторычны ма-тэрыялізм ёсць дыялектычны матэры-ялізм, прыменены да вывучэння гра-мадскага жыцця, да вывучэння гіста-рыі грамадства.

Прыхільнікі ідэалістычнага погляду на гісторыю не бачылі аб'ектыўнай эка-намернасці ў развіцці грамадства, адмаўлялі матэрыяльную вытворчасць як аснову руху грамадства. Яны а-налізавалі толькі ідэйны матыў гіста-рычнай дзейнасці людзей» (Ленін, т. XVIII, стар. 13) і ўвесь лад грамад-скага жыцця вызначалі сазнаннем лю-дзей.

Ідэалісты ігнаравалі ролю мас, клас-саў, народаў. Прычыну грамадскіх з'яў яны бачылі ў суб'ектыўных жа-даннях гоніў, асабліва дараўных лю-дзей, выдатных асоб. Гэтыя погляды прапагандвалі, у прыватнасці, і рускія народнікі. Плеханаў выкрыв і спачуў-ную тэорыю «актыўных героў» і сачуў-ага лютуюць.

Народнікі, а следам за імі савяры, разглядалі дзейні «крытычна мысля-чы» асоб, як не залежны ад экан-амічных адносін грамадства. Яны ў-чуншалі масам нявер'е ў свае сілы, тэарэтычна абгрунтаваючы няздоль-насць мас да дзейнага. Апостал на-родніцтва — Міхайлоўскі лічыў часу-тоўны сілай, з якой «герой» можа ся-пніць усё, што знойдзе патрэбным і адпаведнасці з сваімі ідэаламі. Народ-ны масы, вучыў Міхайлоўскі, аплот-ны толькі да разбурэння, а не да твор-часці.

У сваёй кнізе Плеханаў бліскача выкрыв усю шкоднасць гэтай буржу-азнай тэорыі, варажэй народу. Ён пі-саў: «Раз уявіўшы сабе гадоўным ар-гітатарам, дэміургам (творцом) — Ф. Х.) гісторыі, «крытычна мыслячы» чалавек тым самым вызлае сабе і сабе падобных у асобную, вышэйшую развітанасць чалавечага роду. Гэтай вышэйшай развітанасці протістаяць чуждая крытычнай мыслі маса, здоль-

ная толькі адгрызваць ролю гліны ў творчых руках «крытычна мыслячы» асоб, — «герой» супроцьстаяць «на-тоўны». (П. Плеханаў. «Да пытання аб развіцці маністычнага погляду на гі-сторыю». Дзяржаўналітвыдат. 1938 год, стар. 79).

Высмерваючы пункт рэдакцыянага народніцтва на ролю асобы, Плеханаў пі-саў, што Міхайлоўскі і яго паслядоў-чы разглядаць масу, як «спешта нах-пталі велізарнай колькасці нуль», атрымліваючы благатворнае значэнне толькі ў тым выпадку, калі на чале іх спадарытва атаківацца лобная «крытыч-на мыслячы» адліна» (там-жа). Плеханаў паказаў і паказаў, што гіста-рыю робіць народ, а не асобныя «ге-роі», што сапраўдным героем гісторыі з'яўляецца рабочы клас.

Вядома, што ворагі народа — тра-дыцыя — бухарыскае ахвасце, агітная служба фаншыхі разведка, на працягу ўсёй сваёй алазёўскай дзейнасці се-лялі нупуўзаванца ў масах, унаштал пралетарыату нявер'е ў яго сілы. На-ша партыя, Ленін і Сталін заўсёды апіраліся на народ. Толькі народ бюс-мертвы. Усё астатняе — прадэляжыч, — вучыць таварыш Сталін.

Плеханаў следам за Марксам і Энгельсам даказаў, што гісторыя не прадукт свавольнай волі асоб, а гва-ранне самага народа, які вылучае для сябе тых ці іншых кіраўнікоў.

Неправільная народніцкая тэорыя актывістскіх «героў» і пасіўнага «натоў-на» стурхала народніцкаў на шкоды для рэвалюцыі і памылковы шлях ба-рацьбы з царызмам пры дапамозе асобных зобавістаў, індывідуальна тэорыю. Усё таму народнікі адмовіліся ад масавай рэвалюцыйнай работы ся-род сялянства і рабочага класа.

У першым раздзеле — «Французскі матэрыялізм XVIII века», у трэцім раздзеле — «Сацыялісты-уапісты» і ў іншых месцах сваёй кнігі Плеханаў

паказвае неадкопым дэмарксоўскага (Французскага) матэрыялізма. Стары матэрыялізм, які адгрыў вялікую ролю ў барацьбе з ідэалізмам, тлумачыў грамадскія з'явы з ідэалістычных пазы-цый, і ў гэтым было яго бясісле.

Французскі матэрыялісты і сацыя-лісты-уапісты не маглі растлумачыць сапраўдных прычын, параджаю-чых ідэй чалавека. Яны заўважалі, што чалавек і яго думкі ёсць прадукт а-ржучаючага асяроддзя, а «асяроддзе» з усёмі сваімі ўласцівасцямі ёсць плод «думак».

Замынуўшыся ў гэтым зачараваным кругу — думкі правяць светам, свет правяць думкамі, — французскі ма-тэрыялісты і сацыялісты-уапісты на пазіцыях антыгэтарызма Яны не разгледзелі чалавека, як грамадскую асобіну, як «скупшасць усюх грамад-скіх асноў». «Сутнасць чалавечы» яны разумеў абстрактна, па-за рэвалю-цыйна-і крытычнай дзейнасцю, па-за практыкай.

Матэрыялістычнае разуменне гіста-рыі заключаецца ў прызнанні таго, што ў аснове духоўнага жыцця гра-мадства, у

УЗОРНА ПА ДРЫХТУЕМСЯ ДА УСЕСАЮЗНАГА ПЕРАПІСУ НАСЕЛЬНІЦТВА!

ПЕРАПІСНЫ ЛІСТ

17 студзеня, у 8 гадзін раніцы, па ўсёй намай неасяянай краіне пачнецца перапіс насельніцтва. У гарадах ён прадоўжыцца 7 дзён, а ў сельскіх месцах — 10.

Гэта велізарная статыстычная аперацыя мае выключна важнае агульнадзяржаўнае і палітычнае значэнне. Аб чым будуць пытаць шчотчыкі? Кожны грамадзянін павінен будзе адказаць на 16 пытанняў перапіснога ліста. Перапісны ліст запіваецца шчотчыкам пры наведванні дамоў і кватэр, прычым запівае ён іх на аснове асабістага апытання. Шчотчык не мае права патрабаваць пры гэтым праймаўлення дакументаў — пашпарта, пасведчанняў, даведак і т. д.

Для таго, каб адказы былі дакладнымі і правільнымі, неабходна папярэдне а дна на дзень растлумачыць насельніцтву кожны пункт перапіснога ліста.

У гэтым артыкуле мы каротка раставяем аб некаторых пытаннях перапіснога ліста і як адказаць на іх. Першае пытанне: Адносіны да гаспадарства (жонка, сын, маці, сястры, пляменьнікі і т. д.).

Адказы на гэта пытанне дадуць магчымае ўсталяваць колькасць сямей, колькасць утрыманцаў і работнікаў у сям'і. Пасямейнае апытанне а'зглядае таксама важнейшыя умовы поўнага ахопу перапісам усіх грамадзян.

Каго лічыць гаспадаром? Паводле інструкцыі Цэнтральнага Упраўлення народна-гаспадарчага ўчоту пры Дзяржаплане СССР, зацверджанай Соймамам СССР, гаспадар сям'і лічыцца той, хто дае гаспадарыні сродкі для існавання, але не абавязкова старэйшы член сям'і. Шчотчык абавязан запісаць гаспадаром сям'і таго чалавека, каго яму ўкажаць члены сям'і.

Шостае пытанне: Колькі нікула ад ролу год, для дзяцей маладзей года-месяцаў?

На гэта, звычайна, зусім простае пытанне, як паказалі протыя перапісчыкі, давацца ў раздзі выпадку няправільны адказы. Звычайна пры адказе акружыць год. Калі, напрыклад, грамадзяніну 31 год і 11 месяцаў, ён акружыць — 32. Гэта няправільна. Трэба гэта лічыць 31. І наадварот, калі грамадзяніну 31 год, нельга акружыць яго да 30.

Для дзяцей, якіх не споўнілася яшчэ год, запісвацца, колькі споўнілася месяцаў.

Сёмае пытанне: Нацыянальнасць. У капіталістычных краінах, і асабліва ў фашысцкіх, перапісчыцы не нацыянальны, а расавыя, колерскія. Характэрна, што ў капіталістычных краінах пры перапісе друкуюцца бланкі розных колераў, каб адрозніваць каліфікацыю капіталістаў ад карэннага насельніцтва.

Толькі ў нашай краіне кожная нацыя з'яўляецца роўнапраўнай. Перапіс пажаа расквіт нацыянальнасцю СССР — выдатныя рэзультаты аяччэнага Ленінска-сталінскага нацыянальна-палітыкі.

Паводле інструкцыі, апытваемы сам сябе прылічвае да той нацыянальнасці, да якой ён сябе адносіць.

Восьмае пытанне: Родная мова. Ленінска-сталінскае нацыянальнае палітыка забяспечыла адрэжэнне раённай прызначэння нацыянальнасцей, расквіт і нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па вмісту культуры.

Як вядома, у царскай Расіі разв'іцт мовы малых нацыянальнасцей праследвалася. Гэта паўтаралася і папер у краінах фашызма.

Толькі ў нашай краіне сацыялізм разам з рускай мовай і поспехам разв'іцт мовы ўсіх нацыянальнасцей. У графе «родная мова» запісваецца назва той мовы, якую сам апытваемы называе. Для дзяцей, якія яшчэ не

умеюць гаварыць, родная мова запісваецца таа, на якой гавораць у сям'і. Аднацатае пытанне: Письменнасць.

а) Чытае і піша, ці толькі чытае на якой-небудзь мове, б) Ці зусім непісьменны.

Весті па гэтым пытанню пакажуць велізарны рост пісьменнасці ў нашай краіне. Разам з тым яны пакажуць, дзе яшчэ ёсць непісьменныя, і дапамогуць хутчэй закончыць іх абаучэнне.

Асобы, якія ўмеюць чытаць, хоць і не кутка, на любой мове, лічацца пісьменнымі. Гэта трэба шырока растлумачыць насельніцтву, бо вопыт перапісчыкаў паказвае, што ў такіх выпадках людзі казваць сябе непісьменнымі.

Шаснацатае пытанне: Да якой грамадскай групы належыць? Да групы рабочых, служачых, калгаснікаў, наапераваных саматужнікаў, сямейна-аднаасобнікаў, некаапераваных саматужнікаў, людзей вольных прафесій, ці служачых культуры і непрацоўных элементаў?

Гэта алошыя пытанне перапіснога ліста, але па важкасці яго ні ў якім разе нельга лічыць другарадным. Адказы на гэта пытанне пакажуць класавы састаў насельніцтва нашай краіны, размеркаванне яго па грамадскіх групах.

Для таго, каб пазбегнуць памылак пры адказе, трэба напамініць некаторыя пункты з інструкцыі па перапісе.

Калгаснікі, якія працуюць пастаянна ў прамысловасці, установах, на будаўніцтве і т. д., запісваюцца аднаасобнікамі «срабочы», ці «служачы», нават і ў тым выпадку, калі яны ў часе адпачынку і выхадных дзён часткова прымаюць удзел у работах калгаса. Тым членам калгаса, хто ў момант перапісу часова працуе ў прамысловасці, на будаўніцтве і т. д., але пастаянна жыве ў калгасе, запісвацца «калгаснік».

Члены сям'і калгасніка, якія ў калгасе самі працуюць, але маюць і выконваюць сельскагаспадарчыя работы ў сваёй паласонай гаспадарцы, запісваюцца таксама «калгаснік». Члены арміяў прамысловы, рыбачыі кааператывы, кааператывы інвалідаў і т. д. запісваюцца як каапераваныя саматужнікі. Асобы, якія працуюць ва ўстановах і прадпрыемствах прамысловыі кааператывы і кааператывы інвалідаў, але не а'зглядаюцца членамі даных арміяў, адносіцца да групы рабочых ці служачых.

Рабочыя і служачыя і іх утрыманцы, якія маюць паласоную сельскую гаспадарку, не адносіцца да аднаасобнікаў.

Да катэгорыі асоб свабодных прафесій адносіцца тая праца якая не звязана з пастаянай работай у пэўнай установе і прадпрыемстве (мастакі, пісьменнікі, кампазітары і т. д.).

Асобы, якія жывуць ад непрацоўных даходаў і тым, хто не можа ўказаць крыніцы сродкаў існавання, адносіцца да непрацоўных элементаў. Да гэтай катэгорыі ні ў якім разе нельга адносіць асоб, якія страцілі працаздольнасць ці знаходзяцца на ўтрыманні працоўных. Утрыманцы адносіцца да той грамадскай групы, да якой адносіцца асоба, на ўтрыманні якая яны знаходзяцца. Пенсіонеры і стыпендыяты — да той грамадскай групы, да якой яны належыць раней, да пераходу на пенсію ці стыпендыю.

Пачасная задача ўсіх работнікаў перапісу, партыйных, савецкіх, грамадскіх арганізацый, усіх партыйных і непартыйных большавікоў — дабіцца ўзгорнага правядзення перапісу, атрымання сапраўды дакладных вестак па кожнаму пытанню перапіснога ліста.

У прамысловасці, навечна ліквідавані капіталізм. Сацыялістычная перабудова народнай гаспадары абауміла карэную амену класавай структуры савецкага грамадства. Эксплаататарскія класы ліквідаваны. Няма больш у нашай краіне класа капіталістаў, няма кулакоў, купцоў, спекулянтаў і т. д.

Незвычайна вырасла і культура нашай краіны. СССР набліжаецца да поўнай ліквідацыі непісьменнасці. Лічць у 1937 вучэбным годзе ў пачатковых і сярэдніх школах навучалася 28.342 тысячы чалавек супроць 8.025 тысяч у 1914 г., а ў вышэйшых навуковых установах аднаведна 550 тыс. (у 1936 г.) супроць 112 тыс чалавек.

У рэзультата набытага ў гісторыі ўздыму ўсіх галін народнай гаспадары рэзка павысіўся матэрыяльны ўзровень працоўных мас. Па гэтай жа прычыне ў нашай краіне надызв'іцт хутка расце насельніцтва. Як вядома, штогодны прырост насельніцтва ў СССР роўны ўсёй колькасці насельніцтва Фінляндыі.

Усеагуны перапіс насельніцтва адлюстраве велізарнае суаветна гэта рачына перамогі ў нашай краіне. Ён дае карціну небылага расквіт культуры і ўсеабакую характарыстыку насельніцтва СССР.

Дакладны ўчот насельніцтва неабходны для паспяховага планавання далагшага разв'іцт прамысловасці і сельскай гаспадары, для лепшай арганізацыі работы па умацаванню абароназдольнасці алінай у свеце краіны сацыялізма.

На аснове даных перапісу, будзе

ЧАТЫРНАЦАТАЕ ПЫТАННЕ ПЕРАПІСНОГА ЛІСТА

«Род заняткаў (службы) у цяперашні час або іншая крыніца сродкаў існавання» — такоа чатырнацатае пытанне перапіснога ліста.

За дваа сталінскія пяцігодкі непазнавальна змянілася класавая структура нашага грамадства, адбыліся велізарныя змены і ў занятках і прафесіях насельніцтва нашай сацыялістычнай радзімы. Нааўсёды зніклі такія заняткі і прафесіі, як прыватныя прадпрыемствы, кулак, гандляр і іншыя капіталістычныя, эксплуатаатарскія элементы. У нас даўно ліквідавана беспрацоўе — гэты страшны біч, які і зараз лютуе ў капіталістычных краінах.

На нашых сацыялістычных фабрыках і заводах, у вятніцкай калгаснай вёсцы выраслі выдатныя кваліфікаваныя кадры, з'явіліся дзесяткі і сотні новых прафесій. Пячкая ручная праца ўсё больш і больш замяняцца механізаванай, асновавай на перадавой першакласнай тэхніцы.

У царскай Расіі ніколі не было такіх прафесій, як электраваршчыкі, машыністы ўрубавых машын, трактарысты, камбайнеры, даяры, палітэхнікі, загадчыкі хатамі-лабараторыямі, брыгадзіры і т. д. Зараз гэтыя прафесіі, якія і дзесяткі іншых надызв'іцт раснааўсёды ў нашай краіне, дзе праца, якая-б яна ні была — фізічная ці разумова, — з'яўляецца справай годна, славы, доблесці і гораства.

У нашай краіне за 10—12 год значна павыліўся лік кваліфікаваных прафесій. Калі ў 1926 г. ў СССР налічалася слесароў 317.000, токараў па металу 69.000, кавалёў — 128.000, манібраў і электраманібраў — 68.000, то ўжо ў 1937 годзе было (па няпоўных даных) слесароў звыш 1.100.000, токараў па металу — звыш 370.000, кавалёў — звыш 500.000, манібраў і электраманібраў — звыш 400.000. Лік настаянікаў працэсаў звыш 1.100.000, токараў па металу, інжынераў і архітэктараў — на 800 проц., аграхомаў — на 500 проц., урачоў — на 200 проц.

У галіне сельскай гаспадары за адны толькі 3 год (з 1934 г. па 1937 г.) у савецкім Наркмаме і Наркмаосуагуа СССР надырхтвана калія 1,5

Машыны двар СССР выпуску спецыяльнага ачоту для ўдзельных ўсеагуна перапісу насельніцтва 1939 г. НА ЗВЯЗДКІ: уаор мотава.

мільёна трактарыстаў, камбайнераў і шофераў.

Адказы на чатырнацатае пытанне перапіснога ліста павінны даць зусім выразны і ясны весты аб прафесіях і занятках насельніцтва СССР па станавіччу на 17 студзеня 1939 года. Для гэтага неабходна, каб адказы на 14-е пытанне былі максімальна дакладнымі.

Калі, напрыклад, апытваемы асоба з'яўляецца слесарам інструментальнага цеха, то нельга запісаць у перапісным лісце: «рабочы» або «слесар», а трэба дакладна напісаць: «слесар-інструментальшчык». Нельга пісаць: «служачы», «загадчык», «брыгадзір», а трэба палрабязна ўказаць, напрыклад: «бухгалтар», «эканаміст-планавы», «загадчык гаражом», «брыгадзір трактарнай брыгады» і т. п.

Калі праходзячы перапіс называе сябе «чорнарабочым» або «рознарабочым»,

то шчотчык абавязан дакладна ўсталяваць характар яго работы, напрыклад: «грузчык», «судамойка». Толькі тады, калі праходзячы перапіс працуе на розных некваліфікаваных работах, шчотчык можа запісаць яго чорнарабочым або рознарабочым.

Калі апытваемы займаецца падзёнай працай, то трэба запісаць тую работу, якую ён найбольш часта выконвае.

Пры перапісе аднаасобніка неабходна дакладна паказаць род яго заняткаў, напрыклад: «агароднік», «сталавод». Для членаў-жа сям'і аднаасобніка, працуючых у сваёй гаспадары і не маючых спецыяльных заняткаў, запісваецца: «сельская гаспадарка».

14-е пытанне павінна запівацца для ўсіх праходзячых перапіс, незалежна ад ролу заняткаў і крыніцы сродкаў існавання. Калі асоба, праходзячая перапіс, не мае заняткаў, а жыве на пенсію, стыпендыі, даходзе ад здыч паяоў і т. п., то шчотчык абавязан у кожным асобным выпадку ўказаць дакладна крыніцу сродкаў існавання. Калі апытваемы жыве на сродкі іншых асоб, то ён запісваецца, як знаходзячыся «на ўтрыманні», прычым шчотчык, пляхам указанна парадкава ка нумару, адзначае асобу, на ўтрыманні якой знаходзіцца апытваемы (напрыклад: «на ўтрыманні № 1»). Тое самае і ў адносінах хатніх гаспадары.

Неправадомныя члены калгаса, якія атрымліваюць сельскагаспадарчыя прадукты з калгаснага фонда, запісваюцца, як утрыманцы калгаса.

Кожны шчотчык толькі тады выканае свой гадаровы і адказныя абавязак перад дзяржавай, калі ён запіваць перапісны ліст зусім безакарна, калі на кожнае пытанне будзе запісаны чоткі і ясны адказ.

У выкананні гэтай важнейшай задачы шчотчыку павінна дапамагчы само насельніцтва. Доўг кожнага савецкага грамадзяніна — праціць перапіс і даць правільны, зусім дакладны адказы на ўсе пытанні перапіснога ліста.

С. ДНЯПРОУСІ.

ПЕРАПІС У ПАЗДАХ І НА ВАКЗАЛАХ

Для таго, каб забяспечыць паўнату ўчоту насельніцтва пры перапісе, — апошні будзе праводзіцца не толькі ў гарадах, гарадскіх паселішчах і сельскіх населеных пунктах, але і ў паздах дальняга слеванія, на вакзалах, станцыях, раз'ездах і т. д.

У паздах дальняга слеванія будуць перапісаны пасажыры і аслугоўваючы персанал у аслугоўваючых паздах, гарадскіх паселішчах і сельскіх населеных пунктах, але і ў паздах дальняга слеванія, на вакзалах, станцыях, раз'ездах і т. д.

Пасажыры пазлоў будуць перапісаны на агульных перапісных лістах, а аслугоўваючы персанал — на кантрольных бланках, пазлоў аслугоўваючы персанал перапісваецца як пастаяннае насельніцтва па месцу жыхарства. Тым і другім будуць выданы даведкі аб праходжанні перапісу.

Апытанне пасажыраў і запіваецца перапісных лістоў пачнецца ў 23 гадзіны 16 студзеня і закончыцца к першай гадзіне ночы на 17 студзеня на мясцовым часу. У паздах, адыходзячых пасля 12 гадзін ночы, перапіс можа быць праводжаны да 2—3 гадзін ночы на мясцовым часу.

Станцыя пасады перапісных брыгад усталявацца ў такіх разв'іцт, каб пасадка праводзілася, як правіла, на бунных чыгуначных станцыях, праз якія поезд праходзіць невадоўга да 23 гадзін. На папярэдніх станцыях будуць арганізаваны дзюжурныя брыгады шчотчыкаў, якія будуць пасады пазлоў у паздах, належаць перапісу, але ілучыцца са спавеннем па графіку. Апрача таго на бунных вузлавых станцыях кожнай чыгуначы і на станцыях, размешчаных ва стыху двух чыгуначы, у мэтах правярціці перапісаны пасажыры пазлоў дальняга слеванія, будуць арганізаваны кантрольныя пункты.

Перапіс пасажыраў, якія чакаюць пасады ў паздах, будзе праводзіцца паміж 12 і 3 гадзінамі ночы на 16 на 17 студзеня на ўсіх вакзалах, станцыях, раз'ездах, платформах і ў прыватна зальных пампажаннях.

Асобы, якія чакаюць мясцовы і прыгарадны пазлоў, на вакзалах перапісвацца не будуць. Яны, згодна інструкцыі, перапісваюцца па месцу жыхарства — як пастаяннае і надынае насельніцтва.

Е. ВОЛПАУ.

ПЕРАДАВАЯ І АДСТАЮЧЫЯ

У сельсаветах Дрыбінскага раёна падырхоўка да перапісу насельніцтва праходзіць па рознаму. У адных сельсаветах, дзе па-суаўбэннаму адносіцца да гэтага важнейшага мерапрыемства партыі і ўрада, — шырока разгорнута масава-агітацыйная работа сярод калгаснікаў і аднаасобнікаў, вядзецца ўамоўная падырхоўка да перапісу.

Так, напрыклад, у Радзімскіх сельсаветах пачае пытанне аб перапісе паабрава на абмеркаванні на партыйным сааеце, асобныя камуністы «прымаваны» да населеных пунктаў. У калгасах арганізаваны камісіі свавольнасці перапісу.

Камсамоўскае арганізацыя Суауа-скага сельсавета па ініцыятыве шчотчыка т. Новікава разгарнула сааборніцтва на лепшую падырхоўку да перапісу. Партарганізатар гэтага сельсавета т. Копакаў (ён-жа інструктар-нааералёр па перапісу) асноўную ўвагу аддае масава-растлумачальнай работе сярод насельніцтва.

Побач з гэтым ёсць і другая група сельсаветаў, дзе падырхоўку да перапісу пусцілі на самааёб, дзе масаваа работа сярод насельніцтва зусім ваічнута. Да такіх сельсаветаў адносіцца Дрыбінскі, Жданавіцкі, Бельскі. У калгасах «Шлях Ільіча» і «Страло», якія знаходзяцца ў самым мястэчку Дрыбіна, да гэтага часу не праведзена ні аднаго схода па пытаннях перапісу.

П. ЖУРАУЛЕУ.

УСЕНАРОДНАЯ СПРАВА

Набліжаецца Усеагуны перапіс насельніцтва. У нашай краіне, дзе існуе планавая сацыялістычная гаспадарка, дзе клопаты аб ролі сім і магутнасці радзімы, аб паліпавенні дабрабыту працоўных з'яўляюцца асноўнай задачай дзяржавы, перапіс насельніцтва — самага ценнага і самага ралювачага капітала — мае выключна важнае нааонагаспадарчае і палітычнае значэнне.

У СССР адбылася за год сталінскія пяцігодкі вялікая сацыялістычная перабудова народнай гаспадары. Пабудавана буйная пермакласная прамысловасць. Сотні гігантаў індустрыі-магутных заводаў і фабрык, новых чыгуначных ліній, буйнейшых дзяржаўных электрастанцый-мяняюць твар краіны. Аб размаху росту прамысловасці пастаткова ярка паказвае такі прыклад: прадукцыя буйнай прамысловасці СССР у 1937 годзе перавысіла даненыя ўзровень у 8 раз. Па асобных рэспубліках гэты паказальнік таксама надызв'іцт характэрны. Па БССР, напрыклад, у 1937 годзе прамысловыя прадукцыі было выпушчана ў 9,4 разы больш, чым у 1928 годзе. У мінулым 1938 годзе прамысловасць нашай вятніцкай радзімы зрабіла да лепшых крок наперад.

Велізарны суаветна-гістарычны перамогі заваяваны і ў галіне сельскай гаспадары. Мільёны сялянскіх дробных гаспадарак пераведзены на рэйкі буйнай сацыялістычнай вытворчасці. У нашай краіне — самае буйнае і прадлавае ў свеце машыназаводнае земляробства. У сельскай гаспадары, як

складзен план 3-й пяцігодкі, разлікі на саабызнэнне насельніцтва, па будаўніцтву гандлёвай сеткі, культурных, медыцынскіх устаноў і т. д.

Перапіс насельніцтва адбываюцца і ў капіталістычных краінах. Але перапіс у нашай сацыялістычнай краіне карэнным чынам ад іх адрозніваецца.

У капіталістычных краінах перапіс аслужыць галоўным чынам, для палаткоў і ваенных мэт. Даня перапісу скарыстоўваюцца так для яшчэ большага аграбавення працоўных, для падырхоўкі і вядзення вайны.

Буржуазная статыстыка ўжывае металы палітыскага напсуку на насельніцтва, самаа розныя віды падлога, каб уаіць сапраўдныя вынікі перапісу, якія паказваюць глыбокае ўнутрання супрацьстаяцці капіталізма, супрацьстаяцці паміж прадаў і капіталізмам, жабрацтва мільённых мас працоўных.

Груба фальсіфікуюць у буржуазных краінах і даня аб беспрацоўі. Мільёны малалых людзей, якія шукаюць і не могуць знайсці работы, не залічваюцца ў групу беспрацоўных, нібы таа, што яны яшчэ не працавалі на найму. У групу працуючых уаіацца тых, хто мае работу на працягу аднаго-двух дзён у тыдзень. У фашысцкай Германіі, дзе беспрацоўная і прычочная моладзь насільна кінуць у працоўныя лагеры, яна прылічаецца да групы працуючых.

Пасля такіх мааніпуляцый з перапіснымі матэрыяламі «атрымліваецца» ўрадава-няправільны, зусім скажонаа сапраўднае становішча справы, — але велікі паддабачаеся буржуазны — кар-

ціна прытулэння класавых супрацьстаяцці і капіталізма» (Ленін, т. XVIII, стар. 619).

У царскай Расіі быў праведзён толькі адзін перапіс у 1897 годзе. Дзесяцігодкі год ён атрымліваўся сядмаа, каб уаіць жабрацтва і бескультур'е мільённых мас.

Насельніцтва адносіцца да перапісу не надарвава. Бывалі выпадкі, калі ў час перапісу людзі хаваліся ў лесе. Гэты адзіны перапіс быў праведзён з уаіваннем вядомых ужо буржуазных прыёмаў падмалёўвання і скажонаа сапраўднага становішча ў краіне.

Аднак, як ні стараіцца царскія чыноўнікі паказаць сапраўднасць у ружоўных фарбах, усё-ж вынікі перапісу з'яўляюцца яркім паказам беласці і пеманты царскай Расіі. Ва ўсёй Расіі, скарыта было 79 тысяч настаянікаў, затое служачыя культуры (папоў, равнава і т. д.) — 295 тысяч. Інжынераў было ўсяго 4.010 чалавек, прычым жааачныя сярод іх — 4.

Зараз у СССР настаянікаў 950 тысяч, а інжынераў толькі ў адной Маскве — 60 тысяч.

З адставай, забітай і пемнай царскай Расіі расквітнеў магутны СССР, краіна індустрыі, буйнай сельскай гаспадары і перадавой навуцы і культуры.

Характэрна, што распрацоўка матэрыялаў перапісу 1897 года працягалася 8½ год і ўсё-ж поўнасцю не была закончана.

Партыя большавікоў, вялікі правадзіры Ленін і Сталін з першых дзён Кастрычніцкай сацыялістычнай ралюцы надавалі выключна важнае значэнне справе арганізацыі ўчоту.

Соцыялізм — гэта ўчот, не раз укаваў В. І. Ленін. Без правільнага ўчоту

нельга весті сацыялістычную планавую гаспадарку.

На праванове Леніна і пад яго напарсольным кіраўніцтвам першы перапіс насельніцтва быў праведзён у 1920 годзе. Адначасова быў праведзён перапіс прамысловасці, сельскай гаспадары і ўстаоў народнай асветы.

Перапіс 1920 года праводзіўся ва ўмовах адбываўшайся грамадзянскай вайны, таму ён не ахапіў частку тэрыторыі, якую паспелі заняць інтэрвенты.

Матэрыялы перапісу 1920 года паслужылі базай для планавання работы па аднаўленню разбуранай імперыялістычнай і грамадзянскай вайнай народнай гаспадары.

У 1923 годзе быў праведзён перапіс гарадскага насельніцтва.

У 1926 годзе перапісавалі першы Усеагуны перапіс, які ахапіў усю нааельніцтва СССР. Матэрыялы гэтага перапісу адлюстравалі перапад аднаўлення народнай гаспадары і адграті велізарную ролу пры складанні плана першага сталінскага пяцігодкі.

Другі

